

Sygn. akt I UK 202/18

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania M. S.-W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o zasiłek chorobowy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 8 maja 2019 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt V Ua [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z 25 stycznia 2018 r. oddalił apelację skarżącej M. S.-W. od wyroku Sądu Rejonowego w K. z 20 listopada 2017 r., którym oddalono jej odwołanie od decyzji pozwanego organu rentowego z 4 sierpnia 2017 r., odmawiającej jej prawa do zasiłku chorobowego od 5 maja do 14 października 2015 r. Ponadto pozwany zobowiązał skarżącą do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego. Sąd decyzję pozwanego uznał za prawidłową. Skarżąca świadczyła pracę na rzecz firmy kosmetycznej i dlatego nie ma prawa do zasiłku chorobowego (art. 17 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, art. 66 ust. 2 tej ustawy w związku z art. 84 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. i istotne zagadnienie prawne:

Czy rygorystyczna wykładnia art. 17 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. (...) w zakresie pojęcia „wykonywanie pracy zarobkowej”, dominująca w orzeczeniach Sądu Najwyższego, jest dostosowana do aktualnych stosunków społeczno-gospodarczych, rozwoju Internetu i rozmaitych form zarobkowania poza podstawowym stosunkiem pracy, takich jak sprzedaż internetowa, udział w aukcjach internetowych, a także MLM czyli marketing wielopoziomowy/sieciowy polegający na budowaniu przez lidera sprzedaży osobistych struktur współpracowników (konsultantów), od których zamówień na potrzeby własne otrzymuje się dodatkowe prowizje (A., O., X.)?

Czy takie formy aktywności zmierzające do uzyskiwania dochodów w sposób sporadyczny, nieregularny, bez potrzeby ciągłego osobistego zaangażowania – występującej równolegle, zarówno w trakcie wykonywania pracy z podstawowego stosunku zatrudnienia/ubezpieczenia, jak i w trakcie niezdolności do pracy mogą przyczyniać się do utraty ochrony ubezpieczeniowej i w konsekwencji prowadzić do zwrotu zasiłku chorobowego z podstawowego stosunku ubezpieczeniowego za cały okres niezdolności do pracy?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego wniosek nie został uwzględniony.

Sformułowane kwestie osobno ani razem nie składają się na istotne zagadnienie prawne, które ma na uwadze art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Nie mają takiej rangi, gdyż nie wykraczają poza zwykłą wykładnię i stosowanie prawa w konkretnej sprawie.

Istotne zagadnienie prawne to problem prawny jurydycznie doniosły, opracowany na podstawie analizy prawa i orzecznictwa, po której sama skarżąca może stwierdzić, że istotne zagadnienie prawne rzeczywiście występuje. Punktem ciężkości zagadnienia ma być wykładnia przepisu. To co ma być przedmiotem

wykładni nie należy do istotnego zagadnienia prawnego. Ustawodawca wyraźnie rozróżnia istotne zagadnienie prawne i kwalifikowaną potrzebę wykładni przepisów (podstawy przedsądu – art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.).

Błędne jest założenie wyjściowe o „rygorystycznej wykładni art. 17 ust. 1” „dominującej w orzeczeniach Sądu Najwyższego”. Wykładnia ta jest zgodna z prawem.

Oceny tej nie zmienia zestawienie przez skarżącą orzecznictwa, gdyż jedynie potwierdza, że art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej nie jest nowy i ma już swoje orzecznictwo. To, że nie ma orzeczeń dotyczących sprzedaży internetowej, czy aukcji internetowych nie jest wystarczającym argumentem, albowiem dalej jest to ocena prawna w sytuacji określonej pracy zarobkowej lub działalności w czasie zasiłku chorobowego.

Pytanie czy dotychczasowa wykładnia jest dostosowana do aktualnych stosunków społeczno-gospodarczych, rozwoju internetu i rozmaitych form zarobkowania poza podstawowym stosunkiem pracy nie otwiera istotnego zagadnienia prawnego, gdyż nie zmienia przepisu i nie uprawnia do wiążącego kreowania „nowej” wykładni art. 17 ust. 1 w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Orzecznictwo nie może zmienić przepisu i sąd nie może zastępować ustawodawcy.

Opisane w pytaniu „aktualne stosunki społeczno-gospodarcze” należą do sfery faktycznej sprawy a nie prawnej, bo art. 17 ust. 1 nie uległ zmianie. Takie novum nie uzasadnia istotnego zagadnienia prawnego, gdyż nadal jest to tylko wykładnia i stosowanie prawa w zależności od okoliczności konkretnej sprawy.

Innymi słowy przedmiot spraw może być różny i dlatego odpowiadają mu orzeczenia sądów powszechnych i Sądu Najwyższego. Nie oznacza to, że Sąd Najwyższy może dokonać wiążącej wykładni prawa na przyszłość. Orzeczenia sądu nie są źródłem prawa powszechnego (art. 87 Konstytucji). Prawo stosuje sąd w danej sprawie. Sąd Najwyższy ustrojowo sprawuje wymiar sprawiedliwości przez zapewnienie zgodności z prawem i jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych. Nie występuje rozbieżność w orzecznictwie na tle okoliczności wskazanych w pytaniach, zresztą wówczas właściwa byłaby druga podstawa przedsądu, czyli z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Argumentacja wniosku próbuje zakwestionować wykładnię i stosowanie prawa w indywidualnej sprawie skarżącej. To jednak potencjalnie mogło odpowiadać podstawie przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., do której skarżąca nie odwołuje się i nie twierdzi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).